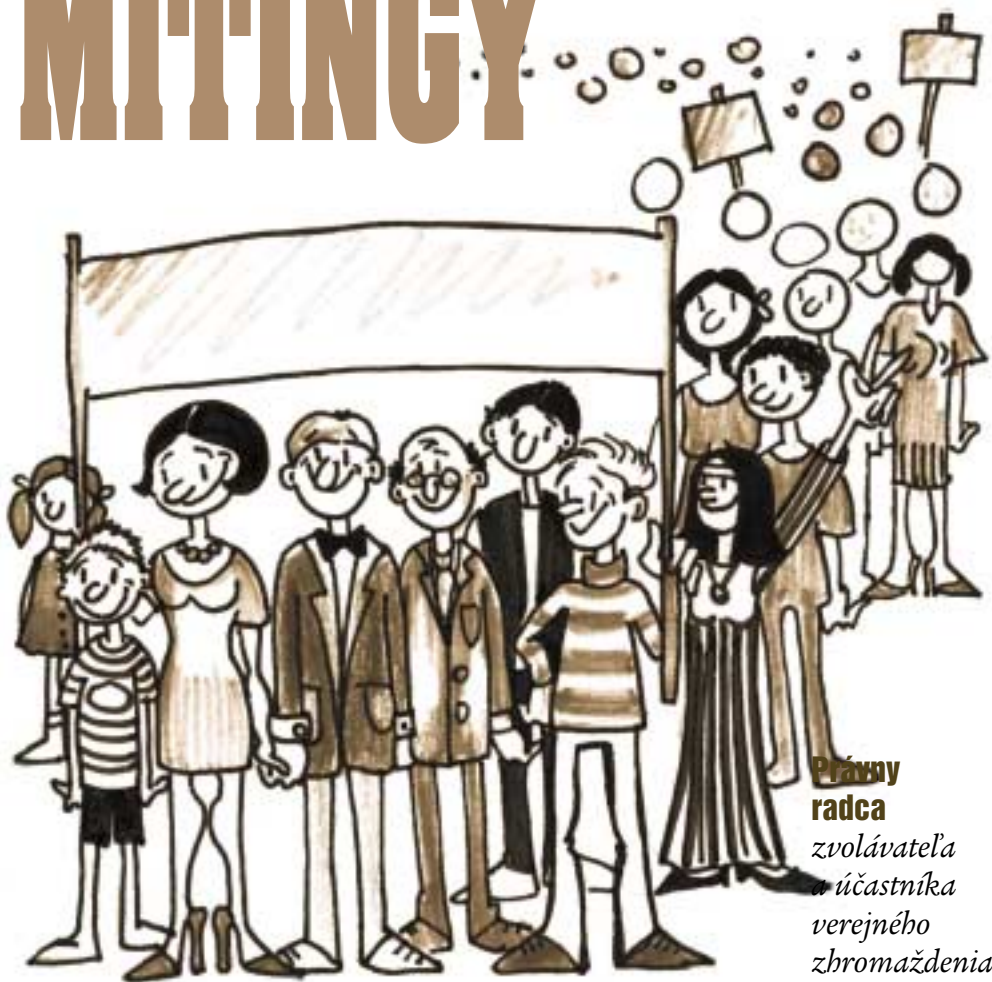

ZHROMAŽDENIA DEMONŠTRÁCIE MITINGY

**Právny
radca**

*zvolávateľa
a účastníka
verejného
zhromaždenia*

Občianske zhromaždenia, mítingy či pochody sú dôležitou formou účasti na rozhodovaní o verejných veciach. Na zhromaždení sa verejne prezentujú stanoviská a prístupy k problémom, šíria informácie a názory, a to často za účasti médií. Dobre pripravená demonstrácia môže upozorniť na vážny, neriešený problém a vytvárať tlak na jeho riešenie. Ide teda o dôležité politické právo, ktoré patrí medzi základné práva a slobody a ktoré je chránené ústavou, zákonmi aj medzinárodnými dohovormi.

Všetko podstatné o zhromažďovanom práve upravuje **zákon č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve**. Základné princípy výkonu tohto práva možno zhrnúť do nasledovných bodov:

- Občania majú právo pokojne sa zhromažďovať a toto právo možno obmedziť, len ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, na ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti, majetku alebo pre bezpečnosť štátu (čl. 28 Ústavy).
- Zhromaždenie sa nesmie podmieňovať povolením. Konanie zhromaždenia treba iba vopred oznámiť obci alebo mestu.
- Zhromaždenie môže zvolať ktokoľvek, kto má viac ako 18 rokov (štátne občianstvo SR nie je podmienkou). Zhromaždenie môže zvolať aj skupina osôb a právnická osoba zaregistrovaná v SR.
- Obec (mesto) môže výnimočne zakázať zhromaždenie alebo nariadiť jeho rozpustenie. Môže tak urobiť len veľmi výnimočne a zvolávateľ sa môže účinne brániť na súde. Súd rozhodne o oprávnenosti takéhoto kroku do troch dní.
- Zhromaždenia sa nesmú konať v okruhu 100 m od Národnej rady SR a alebo od miest, kde rokuje alebo rokujú jej výbory. Podobné obmedzenie platí pre zhromaždenia v okruhu 100 m od budovy ústavného súdu alebo miesta, kde tento súd pojednáva.

Tento materiál odpovedá na dôležité otázky, ktoré sa môžu objaviť pri zvolaní zhromaždenia (napr. ako zhromaždenie oznámiť, čo robiť, ak bolo zhromaždenie zakázané, kto je zodpovedný za pokojný priebeh zhromaždenia, ako sa možno brániť pri rozpustení zhromaždenia a pod.).

OZNÁMENIE ZHROMAŽDENIA

Zvolávateľ je povinný písomne oznámiť konanie zhromaždenia mestu alebo obci, na území ktorého sa má zhromaždenie konať. V praxi teda doručí oznámenie príslušnému obecnému alebo mestskému úradu a v mestách, ktoré sa členia na mestské časti, sa oznámenie doručuje miestnemu úradu príslušnej mestskej časti. **Oznámenie treba doručiť tak, aby ho úrad dostal najmenej päť dní pred konaním zhromaždenia.**

Môže sa stať, že zvolávateľ chce zhromaždením reagovať aktuálne na určitú udalosť a päťdňová lehota sa nedá dodržať. V takom prípade sa môže pokúsiť oznámiť zhromaždenie aj v kratšej lehote, avšak úrad takéto oznámenie môže (a nemusí) prijať. Ak úrad oznámenie neprijme, a zvolávateľ by aj tak zvolal zhromaždenie, išlo by o neoznámené zhromaždenie a zvolávateľ by sa dopustil priestupku proti zhromažďovaciemu právu (pozri ďalej).

Oznámenie treba poslať buď ako doporučenú zásielku, alebo ho podať osobne na podateľni úradu. Zákon výslovne hovorí, že oznámenie možno podať osobne v každý pracovný deň medzi ôsmou a pätnástou hodinou. V takomto prípade mu pracovník úradu, napríklad na kópii oznámenia, písomne potvrdí deň a hodinu splnenia oznamovacej povinnosti.

Oznámenie o konaní zhromaždenia musí obsahovať nasledovné údaje:

- účel zhromaždenia, deň a miesto jeho konania, čas začatia a predpokladaný čas jeho ukončenia
- predpokladaný počet účastníkov zhromaždenia
- opatrenia, ktoré zvolávateľ urobí, aby sa zhromaždenie konalo v súlade so zákonom (najmä počet usporiadateľov, spôsob ich označenia)
- ak má ísť o pouličný sprievod, východiskové miesto, cestu a miesto ukončenia
- meno, priezvisko, rodné číslo a bydlisko zvolávateľa, u právnickej osoby jej názov, sídlo a meno, priezvisko a bydlisko toho, kto je splnomocnený v tejto veci konať v jej mene
- meno, priezvisko a bydlisko toho, kto je splnomocnený konať v zastúpení zvolávateľa
 - ak sa má zhromaždenie konať pod šírým nebom mimo verejných priestranstiev, je zvolávateľ povinný k oznámeniu priložiť súhlas toho, kto je

vlastníkom, prípadne užívateľom pozemku. Za verejné priestranstvá sa považujú verejné pozemné komunikácie, námestia, ulice, ako aj ďalšie priestory pod šírým nebom prístupné každému bez obmedzenia.

**Pre: Mesto Rakytník
Mestský úrad Rakytník
ul. Slobody 1, Rakytník**

Vec: Oznámenie o konaní zhromaždenia občanov

Oznamujeme týmto zvolanie zhromaždenia občanov na deň 28. 5. 1999 od 14:30 do 17:00 pred budovou Mestského úradu v Rakytníku. Účelom zhromaždenia je prednesenie požiadaviek smerujúcich k zmene lesného hospodárenia v mestských lesoch, k záchrane prirodzených povodňami.

Predpokladaný počet účastníkov je 50-70 osôb. Organizáciu a pokojný priebeh zhromaždenia zabezpečí 10 usporiadateľov označených zelenými stužkami na vrchnej časti odevu. Zvolávateľom zhromaždenia je Združenie na záchranu prirodzených lesov, Rakytník 5/a.

V mene zvolávateľa je oprávnený konať Pavol Hôrka, Rakytník 6
V zastúpení zvolávateľa je oprávnený konať Juraj Jedlík, Rakytník 8

V Rakytníku, 20.5.1999

Pavol Hôrka

Vzor oznámenia o konaní zhromaždenia

Združenie na záchranu prirodzených lesov, Rakytník 5/a

Ak v oznámení chýba niektorý z týchto údajov, alebo ak sú uvedené údaje nepresné, úrad na to zvolávateľa čo najskôr upozorní. Ak nedostatky nebudú odstránené, nepôjde o platné oznámenie. Pri oznámení podanom osobne sa vady oznámenia môžu odstrániť aj na mieste. Za platné sa oznámenie považuje až po odstránení nedostatkov.

Zvolávateľ môže informovať o konaní zhromaždenia rôznymi spôsobmi (napr. aj vylepovaním plagátov na miestach, ktoré určila obec). Má tiež právo na to, aby pozvanie na zhromaždenie bolo vo vhodnom čase vyhlásené miestnym rozhlasom. Ak hrozí, že by niekto rušil zhromaždenie, zvolávateľ môže požiadať obecný alebo mestský úrad alebo políciu aj o **poskytnutie ochrany zhromaždenia**. Rozsah ochrany posúdia tieto orgány, pričom ochranu obvykle zabezpečuje polícia alebo mestská (obecná) polícia.

PRIEBEH ZHROMAŽDENIA

Zvolávateľ riadi priebeh zhromaždenia tak, aby prebehlo v súlade s oznámeným účelom. Musí zabezpečiť dostatok usporiadateľov a ak sa naruší pokojný priebeh zhromaždenia, musí spolu s nimi urobiť všetko pre to, aby sa zabezpečila náprava (opäť môže požiadať o pomoc aj políciu).

Je samozrejmé, že účastníci môžu v rámci zhromaždenia prejavovať názory a postoje, rovnako samozrejme však je, že zvolávateľ ani účastníci nesmú poškodzovať česť a vážnosť iných osôb (napr. kritizovaných verejných činiteľov). Na zhromaždení nie je dovolené mať zbrane, výbušniny, ani iné predmety, ktorými možno ublížiť na zdraví, a účastníci sú povinní rešpektovať pokyny usporiadateľov.

Ukončenie zhromaždenia je povinnosťou zvolávateľa (čas skončenia by sa nemal výrazne odchyliť od času, ktorý bol uvedený v oznámení). Skončenie zhromaždenia sa účastníkom musí primeraným spôsobom oznámiť. Ak sa účastníci zhromaždenia po jeho skončení odmietajú rozísť, môže zvolávateľ opäť požiadať o pomoc políciu.

MOŽNÉ PROBLÉMY

Zvolávateľ zhromaždenia sa môže stretnúť s niekoľkými problémami. V tejto časti sa budeme venovať týmto z nich:

- zákaz zhromaždenia
- rozpustenie zhromaždenia
- rušenie zhromaždenia „neprajníkmi“

ZÁKAZ ZHROMAŽDENIA

Zákaz zhromaždenia je veľmi vážnym obmedzením zhromažďovacieho práva, a je možný len výnimočne, ak sú pre to závažné dôvody. Úrad zakáže zhromaždenie vtedy, ak

- účel zhromaždenia, ktorý je uvedený v oznámení, smeruje k výzve popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmýšľanie, náboženské vyznanie alebo sociálne postavenie alebo na roznečovanie nenávisť a neznášanlivosti z týchto dôvodov,

- účel smeruje k výzve dopúšťať sa násilia alebo hrubej neslušnosti, prípadne inak porušovať ústavu a zákony
- zhromaždenie sa má konať na mieste, kde by účastníkom hrozilo závažné nebezpečie pre ich zdravie
- na rovnakom mieste a v rovnaký čas sa má podľa skôr doručeného oznámenia konať iné zhromaždenie a zvolávatelia sa nedohodli na úprave času konania zhromaždení (ak sa nedá určiť, ktoré oznámenie bolo doručené skôr, rozhodne sa za účasti zvolávateľov žrebovaním)

Úrad okrem toho **môže** zakázať zhromaždenie vtedy, ak sa má konať v mieste, kde by potrebné obmedzenie dopravy a zásobovania bolo v závažnom rozpore so záujmom obyvateľstva (tento dôvod zákazu však môže úrad využiť len vtedy, ak sa zhromaždenie môže bez neprímeraných ťažkostí konať aj inde, bez toho, aby by sa tým maril účel zhromaždenia).

Dôležité je, že úrad musí o zákaze zhromaždenia rozhodnúť **do troch dní** od jeho oznámenia. Rozhodnutie o zákaze zhromaždenia sa **nedoručuje oznamovateľovi, ale vyvesí sa na úradnej tabuli úradu**, prípadne sa vyhlási rozhlasom alebo iným obdobným spôsobom. Vyvesením na úradnej tabuli sa rozhodnutie považuje za doručené zvolávateľovi. Zvolávateľ teda musí sledovať, či sa do troch dní od doručenia oznámenia na obecny úrad neobjavilo na úradnej tabuli rozhodnutie o zákaze zhromaždenia. Ak bolo zhromaždenie zakázané, môže zvolávateľ do 15 dní od jeho doručenia podať opravný prostriedok na súde (príslušným je krajský súd podľa sídla alebo miesta trvalého bydliska zvolávateľa). K návrhu priloží aj písomné vyhotovenie rozhodnutia o zákaze zhromaždenia (úrad je povinný poskytnúť ho zvolávateľovi na požiadanie).

Vzor návrhu na súd:
Združenie na záchranu prirodzených lesov, Rakytník 5/a

Títo. KRAJSKÝ SÚD BANSKÁ BYSTRICA

Žalobca: **Združenie na záchranu prirodzených lesov,
Rakytník 5/a**

zastúpený štatutárnym zástupom Pavlom Hôrkom nar. 23. 11. 1968,
RČ 681123/6136, bytom Rakytník 6

Žalovaný : **Mesto Rakytník
Mestský úrad Rakytník
ul. Slobody 1, Rakytník**

Vec: **Opravný prostriedok proti rozhodnutiu o zákaze zhromaždenia**

V zmysle § 250I Občianskeho súdneho poriadku a § 11 ods. 3) Zákona č. 84/1990 Zb. o zhromažďovanom práve podávame týmto opravný prostriedok proti rozhodnutiu Mesta Rakytník o zákaze zhromaždenia občanov zvolaného Združením na záchranu prirodzených lesov. Naše Združenie oznámilo dňa 20. 5. 1999 zhromaždenie občanov na deň 28. 5. 1999 od 14:30 do 17:00 pred budovou Mestského úradu v Rakytníku. Účelom zhromaždenia bolo prednesenie požiadaviek smerujúcich k zmene lesného hospodárenia v mestských lesoch, k záchrane prirodzených lesov a k okamžitým opatreniam na ochranu mesta pred ďalšími povodňami.

Dôkaz: Kópia oznámenia potvrdená podateľňou Mestského úradu v Rakytníku

Dňa 22.5.1999 bolo na úradnej tabuli Mestského úradu vyvesené rozhodnutie o zákaze nášho zhromaždenia. Dôvodom zákazu je podľa rozhodnutia to, že potrebné obmedzenie dopravy a zásobovania v mieste konania zhromaždenia by bolo v rozpore s verejným záujmom, pretože by spôsobilo obyvateľom závažné problémy.

Dôkaz: Kópia rozhodnutia o zákaze zhromaždenia

Uvedené rozhodnutie nezákonne obmedzilo slobodu zhromažďovania, a tým vážne zasiahlo do práv zvolávateľa a účastníkov zhromaždenia. Dôvod zákazu zhromaždenia uvedený v rozhodnutí neobstojí, a to jednak preto, že zhromaždenie nemohlo spôsobiť vážne problémy s dopravou a zásobovaním (v danom mieste nie je prakticky žiadna doprava ani potreba zásobovania). Okrem toho je potrebné konštatovať, že zakázať zhromaždenie z uvedeného dôvodu môže obec len vtedy, ak sa zhromaždenie môže bez neprimeraných ťažkostí konať aj inde, bez toho, aby by sa tým maril účel zhromaždenia. V prípade nášho zhromaždenia nie je možné tento dôvod zákazu použiť. Zmyslom zhromaždenia je otvorená prezentácia názorov občanov k práci predstaviteľov mesta a podniku mestských lesov. Už roky sa márne snažíme o zmenu v lesnom hospodárení. Ani mnohé diskusie, návrhy, ani vedecké štúdie však nevedli k prehodnoteniu zlého lesného hospodárenia u nás, a preto sme sa v rámci účasti na správe verejných vecí rozhodli využiť slobodu zhromažďovacieho práva priamo pred sídlom orgánu zodpovedného okrem iného aj za lesné hospodárenie. (Podotýkame, že podnik Mestské lesy Rakytník sídli v tej istej budove ako Mestský úrad). Ak by sa zhromaždenie konalo inde, jeho účel by vôbec nemohol byť naplnený a rozhodnutie o jeho zákaze je preto v rozpore so zákonom č. 84/1990 Zb. o zhromažďovacom práve.

Na základe uvedeného navrhujeme, aby súd vydal tento

ROZSUDOK :

Rozhodnutie Mesta Rakytník č. 56/12 zo dňa 22. 5. 1999 o zákaze zhromaždenia, ktoré zvolalo Združenie na záchranu prirodzených lesov na deň 28. 5. 1999 pred budovou Mestského úradu v Rakytníku sa zrušuje, nakoľko neboli dané zákonné dôvody k zákazu zhromaždenia.

Pavol Hôrka

V Bratislave 23. 5. 1999

Súd rozhodne o návrhu **do troch dní**. Ak dôvody zákazu zhromaždenia neexistovali, súd zruší rozhodnutie úradu a zvolávateľ môže zhromaždenie usporiadať. Môže to urobiť buď v pôvodnom termíne, alebo - ak sa to už nepodarí - neskôr, pričom ak zvolá zhromaždenie do 30 dní od rozhodnutia súdu, nemusí už úradu zasielať nové oznámenie. Ak sa má konať neskôr, stačí neformálne upovedomiť úrad deň pred konaním zhromaždenia.

ROZPUSTENIE ZHROMAŽDENIA

Zákon presne vymedzuje, za akých okolností môžu príslušné orgány pristúpiť k rozpusteniu zhromaždenia. Predovšetkým je rozdiel, či ide o zhromaždenie riadne oznámené alebo neoznámené. **Oznámené zhromaždenie**, pri ktorom zvolávateľ dodržal všetky zákonné požiadavky, je možné rozpustiť len vtedy, ak

- sa zhromaždenie tak odchyľi od ohláseného účelu, že smeruje k výzve popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva občanov pre ich národnosť, pohlavie, rasu, pôvod, politické alebo iné zmysľanie, náboženské vyznanie alebo sociálne postavenie alebo na rozniecovanie nenávisťi a neznášanlivosti z týchto dôvodov, alebo ak smeruje k výzve dopúšťať sa násillia alebo hrubej neslušnosti, prípadne inak porušovať ústavu a zákony, alebo

- účastníci zhromaždenia páchajú trestné činy a nápravu sa nepodarí zabezpečiť opatreniami proti jednotlivcom

Zhromaždenie, ktoré nebolo oznámené, možno rozpustiť v tých istých prípadoch, avšak navyše aj aj vtedy, ak

- sa zhromaždenie koná na mieste, kde účastníkom hrozí závažné nebezpečie pre ich zdravie
 - na rovnakom mieste a v rovnaký čas sa podľa doručeného oznámenia koná iné zhromaždenie a zvoľávatelia sa nedohodli na úprave času konania zhromaždení
 - ak sa koná v mieste, kde potrebné obmedzenie dopravy a zásobovania je v závažnom rozpore so záujmom obyvateľstva

To isté platí aj pre **zhromaždenia nezvolané**, ktorými občania spontánne reagujú na závažné udalosti (ani také „zhromaždenia“ teda nemožno rozpustiť bezdôvodne). Zhromaždenie, ktoré sa koná napriek tomu, že bolo zakázané, bude rozpustené vždy, či už pracovníkom obce alebo policajtom.

Proti rozhodnutiu o rozpustení zhromaždenia môže zvolávateľ alebo aj účastník zhromaždenia podať do 15 dní námietky na súde. Súd rozhodne, či bolo zhromaždenie rozpustené v súlade so zákonom. Pre vzor takéhoto podania možno použiť vzor návrhu uvedený vyššie - musí teda obsahovať označenie žalobcu a žalovaného, označenie rozhodnutia, ktoré sa napadá, uvedenie dôvodov, v čom vidí žalobca nezákonnosť rozhodnutia, a konečný návrh. V tomto prípade treba žiadať, aby súd vyslovil, že zhromaždenie bolo rozpustené v rozpore so zákonom.

RUŠENIE ZHROMAŽDENIA „NEPRAJNÍKMI“

Sloboda zhromažďovania je chránená nielen pred neoprávnenými reštrikciami zo stranu štátu či obce, ale aj proti tým, ktorí chcú z rôznych dôvodov narušiť zhromaždenie. Ak sa ktokoľvek pokúsi neoprávnenne brániť inému vo využívaní zhromažďovacieho práva, môže ísť podľa intenzity zásahu buď o priestupok proti zhromažďovaciemu právu alebo dokonca o trestný čin. **Priestupku** podľa § 14 ods. 2 zákona o zhromažďovaní práve sa dopustí ten, kto

- neoprávnenne bráni v prístupe na zhromaždenie alebo ho sťažuje
- neuposlúchne poriadkové opatrenia zvoľávateľa alebo usporiadateľov, bráni im v plnení ich povinností
- ako účastník zhromaždenia má pri sebe zbraň a z okolností možno usudzovať, že ju chce použiť na páchanie násillia alebo na hrozbu násillím
- neoprávnenne vnikne do zhromaždenia
- neprístojným správaním bráni účastníkom v splnení účelu zhromaždenia
- bráni účastníkom zhromaždenia, aby sa pokojne rozišli

O priestupku a o sankcii zaň (pokuta do výšky 1 000 Sk) rozhoduje okresný úrad a podnet na začatie takéhoto konania môže dať ktokoľvek.

Trestného činu porušovania slobody združovania a zhromažďovania podľa § 238a Trestného zákona sa dopustí ten, kto iného násilím alebo hrozbou násilia obmedzuje vo výkone jeho združovacieho alebo zhromažďovacieho práva. Rovnako je trestné násilím alebo hrozbou násilia protiviť sa poriadkovým opatreniam zvolávateľa alebo určených usporiadateľov zhromaždenia.

Trestné činy vyšetrojú vyšetrovatelia policajného zboru a na základe obžaloby prokurátora o nich rozhodujú súdy. Podnet na začatie trestného stíhania môže dať ktokoľvek, až vyšetrovateľ alebo prokurátor však rozhodnú, či trestné stíhanie začnú alebo nie.

Ak teda sú na zhromaždení provokatéri alebo násilníci, ktorí protiprávne zasahujú do zhromaždenia, usporiadatelia by mali zasiahnuť a vyzvať týchto ľudí, aby zhromaždenie opustili alebo aby prestali s jeho rušením. Treba však zdôrazniť, že prejavy nesúhlasu s priebehom zhromaždenia, vztyčenie protestných plagátov a pod., pokiaľ tieto prejavy nie je možné považovať za neprístojné (neslušné, vulgárne...), nemožno považovať za nezákonné rušenie zhromaždenia. Na druhej strane, ak napr. skandovanie protestných hesiel fyzicky znemožní priebeh zhromaždenia, môže ísť o neoprávnené vniknutie do zhromaždenia a o priestupok zo strany provokatérov aj tým, že robia na tom istom mieste neoznámené zhromaždenie. Každý vzniknutý problém treba posudzovať prípad od prípadu, pričom platí, že máme právo prejavovať svoj názor aj na zhromaždení, ale nemáme právo znemožniť jeho priebeh.

Zvolávateľom a usporiadateľom radíme, aby

- osoby, ktoré rušia priebeh zhromaždenia neprístojným správaním, požiadali o opustenie zhromaždenia (môžu pritom spolupracovať s políciou, ktorá má právo žiadať o preukázanie totožnosti, zaistiť osobu páchajúcu priestupok a pod.)

- v prípade, že zhromaždenie ruší početná skupina osôb, treba zasiahnuť už v zárodku „proti-akcie“ (napr. upozornením, že využívate zhromažďovacie právo a toto právo nemožno rušiť „proti-zhromaždením“, ktoré ani nebolo oznámené). Ak to nejde, treba požiadať o pomoc políciu. Tá by mala zabezpečiť nápravu a v prípade potreby začať preverovanie, či z ich strany nebol spáchaný priestupok alebo trestný čin.

NAJČASTEJŠIE OTÁZKY

● *V Bratislave úrady chcú, aby sme si pred usporiadaním zhromaždenia vybavili aj tzv. povolenie na zvláštne užívanie komunikácie podľa cestného zákona. Je takýto postup správny ?*

Podľa nášho názoru je vyžadovanie takéhoto povolenia v rozpore s Ústavou SR. Znamená totiž zavedenie povoľovacieho režimu do slobody zhromažďovania. Úrad neobháji tento postup ani tvrdením, že on vlastne nepovoľuje zhromaždenie, ale iba užívanie komunikácie. Ústava totiž jasne hovorí, že orgány verejnej správy nesmú **podmieňovať zhromaždenie povolením**. Navyše, povolenie sa vydáva v správnom konaní, kde príslušné orgány majú na rozhodnutie stanovené oveľa dlhšie lehoty, než je päťdňová lehota na oznámenie zhromaždenia, a za vybavenie tohto povolenia sa platí aj správny poplatok.

Ak by úrad takéto povolenie od vás vyžadoval, môžete okrem vyššie uvedených argumentov uviesť aj to, že zákon o zhromažďovaní práve dáva úradu právo zakázať zhromaždenie, ak by mohlo viesť k neprimeranému obmedzeniu premávky alebo zásobovania. Nie je teda žiadny dôvod podmieňovať zhromaždenie povolením na zvláštne užívanie pozemnej komunikácie podľa cestného zákona.

● *Ako je to so zodpovednosťou za správanie sa iných na zhromaždení? Nesiem ako zvolávateľ alebo usporiadateľ zodpovednosť za to, že časť účastníkov zhromaždenia sa napríklad začne agresívne správať k policajtom ?*

Zodpovednosť za priestupky, trestnoprávna zodpovednosť i občianskoprávna zodpovednosť napr. za útok na česť niekoho iného sú individuálnymi typmi zodpovedností. To znamená, že každý je zodpovedný sám za seba. Ak sa však prejavom agresivity ako usporiadateľ nesnaží zabrániť, na rozdiel od „radových“ účastníkov zhromaždenia sa môžete dopustiť priestupku.

Naviac riskujete, že zhromaždenie bude rozpustené.

● *Môžem ako zvolávateľ zhromaždenia uviesť do oznámenia čas jeho ukončenia po 22,00 hod. a chcieť napríklad, aby koncert zabrnutý do programu zhromaždenia trval až do polnoci ?*

Chcieť to samozrejme môžete, avšak príslušný úrad to nemusí akceptovať. Ak by podľa jeho názoru zhromaždenie vo večerných hodinách neprimerane rušilo nočný pokoj, môže Vám uložiť aby ste ukončili zhromaždenie skôr a určí čas ukončenia tak, aby bolo rešpektované ostat-

ných na súkromie a nočný pokoj. Pokiaľ by ste takto určený čas nerešpektovali a pokračovali v zhromaždení ďalej, pracovník úradu alebo polícia zhromaždenie rozpustia.

● *Ako vyzerá také rozpustenie zhromaždenia úradom ?*

Ak sú splnené podmienky na rozpustenie zhromaždenia, zástupca obecného alebo mestského úradu vyzve zvolávateľa, aby zhromaždenie bez meškania ukončil. Pokiaľ zvolávateľ neurobí účinné opatrenia na to, aby sa účastníci rozišli (napr. výzva megafónom), oznámi zástupca úradu, že zhromaždenie je rozpustené a vyzve účastníkov, aby sa pokojne rozišli. Oznámenie musí obsahovať dôvody na rozpustenie a upozornenie na následky neuposlúchnutia tejto výzvy (napr. použitie donucovacích prostriedkov zo strany polície). Musí sa urobiť takým spôsobom, aby bolo účastníkom zhromaždenia zrozumiteľné a aby sa s ním všetci účastníci zhromaždenia mohli oboznámiť. Až potom je možné použiť donucovacie prostriedky.

● *Môže úrad alebo polícia prikázať zvolávateľovi, aby sa zhromaždenie konalo na inom mieste?*

Úrad môže navrhnúť zvolávateľovi, aby sa zhromaždenie konalo na inom mieste alebo v iný čas, ak to vyžadujú miestne podmienky alebo verejný poriadok. Takýto návrh zvolávateľ môže a nemusí akceptovať. Ak nedôjde k dohode a úrad je toho názoru, že sú dané podmienky na zákaz zhromaždenia, rozhodne o jeho zákaze a voči takémuto rozhodnutiu sa možno odvolať na súd (pozri vyššie).

● *Čo treba splniť pri organizovaní iných foriem zhromaždení občanov, ako sú napríklad rockové koncerty?*

Ak chcete usporiadať koncert v amfiteátri a chcete na ňom riadne vyberať vstupné (čiže ak pôjde o biznis), nepôjde o zhromaždenie v zmysle uplatnenia zhromažďovacieho práva. Avšak aj v tomto prípade, okrem vybavenia formalít s obchodnými partnermi, musíte konanie takéhoto podujatia v lehote 7 dní pred jeho konaním písomne oznámiť obci, v ktorej sa bude akcia konať. Organizovania takýchto podujatí sa týka zákon č. 96/1991 Zb. o organizovaní verejných kultúrnych podujatí.

Publikácia vyšla s finančnou podporou
The Ford Foundation New York

Vydalo:

Centrum pre podporu miestneho aktivizmu

– Ponická Huta 65, 976 33 Poniky

Autori: Ján Hrubala, Pavol Žilinčík

Ilustrácie: Dana Krsková

Realizácia: ORMAN s.r.o.

Grafický dizajn: Eduard Lošonský

Náklad: 500

Rok vydania: 1999

